

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการระเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั้รรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๕ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด

ตุลาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๓
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	
๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	
๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด
อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่ง ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

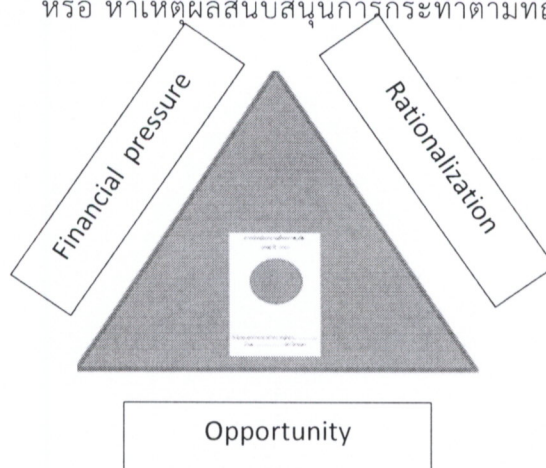
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และRationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

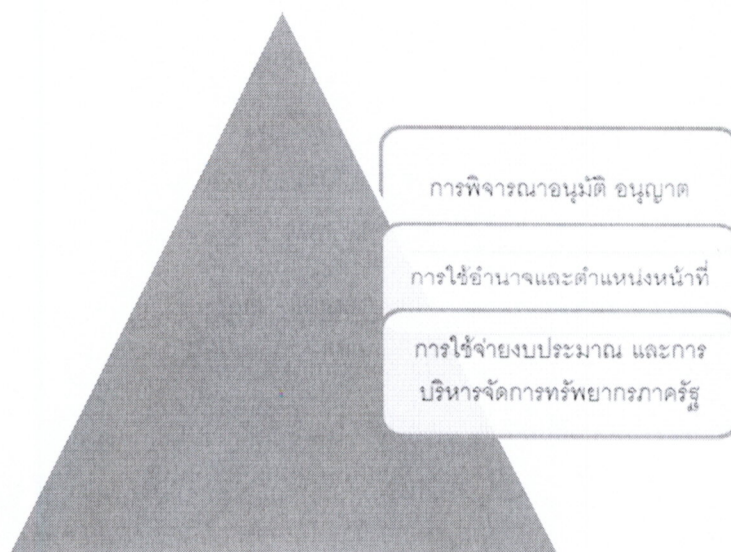
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๗.	๑	• ระบุความเสี่ยง
	๒	• การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
	๓	• เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
	๔	• การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
	๕	• แผนบริหารความเสี่ยง
	๖	• การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
	๗	• จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
	๘	• การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
	๙	• การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

-คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ)

-เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

-เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

-เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การใช้และบำรุงรักษาระบบราชการ

รายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์การขออนุญาตใช้ราชการ

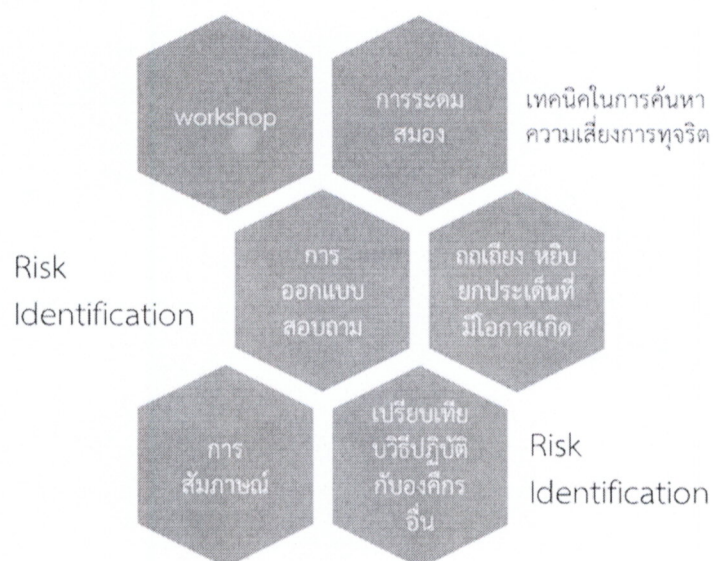
๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในระบะเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

Known factor ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว

Unknown factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการงานการใช้รถยนต์ราชการ.....

ชื่อหน่วยงาน.....องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด.....

ผู้รับผิดชอบ.....กองคลัง.....โทรศัพท์.....๐๔๓-๗๕๐-๓๒๗.....

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
๑	การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ขออนุญาต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและการรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๓		√

๑.การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ขออนุญาต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและการรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๓ √

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำหรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว √ Known factor

- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากร ประสิทธิภาพการดำเนินงานในอดีต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น √ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ ขออนุญาต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและการ รักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๓		√		

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จาก
ตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ – ๓ ระดับความ
รุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ – ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึง
ความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึง
จำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร
ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือกระทบต่อการ

เรียนรู้ องค์กรความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
๑	การใช้จ่ายงบประมาณและการ บริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ขอ อนุญาต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้ รถและการรักษารถยนต์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๓	๓	๓	๖

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ขออนุญาต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและการรักษารถยนต์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๓	พอใช้			✓

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามลำดับความรุนแรง ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด

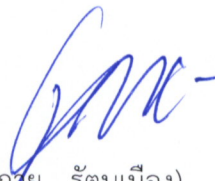
ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยง	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ขออนุญาต เป็นลายลักษณ์อักษร	การใช้รถยนต์ราชการ	การควบคุมการใช้รถและการรักษายนต์ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง	๑.จัดทำคำสั่งผู้ใช้รถยนต์และผู้กำกับดูแลรักษาเครื่องยนต์ราชการ ๒.การจัดทำทะเบียนคุมการขออนุญาตใช้รถราชการ ๓.การตรวจสอบเข็มไมล์และการเบิกจ่ายน้ำมันในการใช้รถยนต์ราชการประจำทุกวัน ๔.การเก็บและรักษากุญแจรถยนต์ราชการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕	กองคลัง

(นางสาวสุวรรณี คำสา)
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

(นายสุทธินันท์ พรอินทร์)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรักษาราชการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด.

(นายนิภัย รัตนเมือง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด ได้จัดทำรายงานผลการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย หนังสือรับรองผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕) จึงได้จัดทำสรุปกระบวนการที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๑. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ หากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต เป็นการสาเหตุที่อาจเกิดการทุจริตจากการตรวจสอบของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

ขั้นที่ ๒ การหาเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุการณ์จากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ซึ่งอาจมีมากกว่า ๑ เหตุการณ์ใน ๑ กิจกรรม

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต แยกสถานะออกตามสัญญาณไฟจราจร ดังนี้

๑) สีเขียว คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ

๒) สีเหลือง คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

๓) สีส้ม คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

๔) สีแดง คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ การหามาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หาแนวทาง/กิจกรรมที่สามารถจัดความเสี่ยงการทุจริตออกไปให้หมด

รูปภาพแผนผังขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตหรือผลการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่อาจ เกิดความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม	ระดับ ความ เสี่ยง การ ทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยงการ ทุจริต	หมายเหตุ
๑	การใช้และการ รักษารถยนต์ ราชการ	การควบคุมการใช้รถ และการรักษารถยนต์ไม่ เป็นไปตามระเบียบฯ ที่ เกี่ยวข้อง	สีเหลือง	จัดทำคำสั่งผู้ใช้รถยนต์และผู้กำกับ ดูแลรักษารถยนต์ราชการ, การ จัดทำทะเบียนคุมการขออนุญาตใช้ รถราชการ, การตรวจสอบเข็มไมล์และการ เบิกจ่ายน้ำมันในการใช้รถยนต์ ราชการประจำทุกวัน, การเก็บและ รักษาบัญชีรถยนต์ราชการ	
๒	การเบิกจ่ายเงิน	เอกสารเบิกจ่ายพบ ข้อผิดพลาดอยู่บ้าง เนื่องจากค่าใช้จ่ายบาง รายการในรายละเอียด ระบุไม่ชัดเจน	สีส้ม	กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจฎีกา ให้ตรวจเอกสารประกอบการเบิก จ่ายเงินอย่างรอบครอบ	
๓	การกำหนดราคา กลาง	มีการเปลี่ยนแปลง แนวทางการปฏิบัติงาน และราคาวัสดุก่อสร้างอยู่ บ่อยครั้ง และปริมาณงาน ที่มากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ผู้ ประมาณราคาเกิด ข้อบกพร่องขึ้นได้	สีเหลือง	มีการประชุมคณะกรรมการ กำหนดราคากลางทุกครั้ง และ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการ พิจารณาราคากลาง เพื่อเป็นการ ตรวจสอบและลดข้อบกพร่องใน การปฏิบัติงาน	
๔	การจ่ายเงินเบี้ย ยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และ ผู้ป่วยเอดส์	ผู้รับเบี้ยยังชีพบางราย ย้ายที่อยู่นอกพื้นที่ หรือเสียชีวิต เจ้าตัวหรือ ทายาทไม่รีบแจ้งองค์การ บริหารส่วนตำบล อาจทำ ให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ซ้ำซ้อน	สีส้ม	ตรวจสอบรายชื่อผู้รับเบี้ยยัง ชีพที่เสียชีวิตหรือย้ายออกนอก พื้นที่กับสำนักทะเบียนอำเภอ ก่อนจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และการ จ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้ผู้รับเงินเบี้ยยัง ชีพโดยการโอนเข้าบัญชีที่ ดำเนินการโดยกรมบัญชีกลาง (e-payment)	

๓. สรุปผลการประเมิน

สำหรับการประเมินจากการตรวจสอบจากภายในหน่วยงาน มีกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มี ๔ เรื่อง ดังนี้

- ๑) การใช้ราชการ ระดับความเสี่ยง สีเหลือง
- ๒) การเบิกจ่ายเงิน ระดับความเสี่ยง สีส้ม
- ๓) การกำหนดราคากลาง ระดับความเสี่ยง สีเหลือง
- ๔) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ระดับความเสี่ยง สีส้ม

งานบริหารงานทั่วไป
สำนักงานปลัด อบต.
โทรศัพท์/โทรสาร ๐๔๓-๗๕๐-๓๒๗

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูขาด อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินการ	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสียหาย				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ	ต่ำมาก	กลาง	สูง	สูงสุด
๑	การใช้รถยนต์ราชการ	การนำรถยนต์ไปใช้โดยไม่ขออนุญาต	๑.การเกิดอุบัติเหตุ ๒.การควบคุมการใช้ น้ำมันไม่ปฏิบัติตามแผนฯ	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิด ๒.เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และการรักษารถยนต์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๖๓				✓	๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมการขออนุญาตใช้รถรวมไปถึงการตรวจสอบระยะทางเลขไมล์ และการเบิกน้ำมันให้สัมพันธ์กัน และมีการควบคุมการเก็บกู้แจริยนต์	การเบิกน้ำมันสอดคล้องกับระยะทางที่ใช้
๒	การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ	เอกสารเบิกจ่ายพบข้อผิดพลาดรายละเอียดไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน	๑.การวางฎีกาเบิกจ่ายของหน่วยงานต่างๆ ยังมีความคลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้องตามหมวด/ประเภทในงบประมาณรายจ่าย ๒.เอกสารรายละเอียดประกอบฎีกาไม่ครบถ้วน	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิด ๒.เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๖๑และกฎหมายข้อบังคับ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง				✓	๑.ผู้บังคับบัญชาควบคุมการเบิกจ่ายรายละเอียดประกอบฎีกาต่างๆอย่างเคร่งครัด ๓.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามระเบียบ/กฎหมายและหนังสือสั่งการโดยเคร่งครัด	เอกสารการเบิกจ่ายครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(ลงชื่อ)

(นายสุรสกุล ไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการกองคลัง